

Годишно обращение по специалнитѣ текущи смѣтки

		Положение на 1 януарий	Прѣвъ годината		Положение на 31 декем.
			Отпущнато (дебитъ)	Постѣпнато (кредитъ)	
(в ѣ х и л я д и л е в а)					
1906	{ срѣщу порѣчителство . . .	11 136 ₃	50 837 ₃ ²⁶⁾	46 248 ₈	16 920 ₂
	{ подъ валоѣ цѣнни книги . .	1 195 ₄			
	{ " " полици . . .	7 149 ₀	18 701 ₅ ²⁶⁾	20 260 ₇	5 589 ₃
	{ срѣщу ипотека . . .	—	3 382 ₃	1 076 ₅	2 305 ₃
	{ заедно . . .	19 480 ₇	72 921 ₁	67 586 ₁₀	24 815 ₃
1907	{ срѣщу порѣчителство . . .	16 920 ₂	74 022 ₇ ²⁷⁾	68 245 ₄	22 697 ₆
	{ подъ валоѣ цѣнни книги . .	5 589 ₃			
	{ " " полици . . .	2 305 ₃	36 881 ₆	33 288 ₀	9 182 ₄
	{ срѣщу ипотека . . .	24 815 ₃	4 361 ₈	2 506 ₇	4 160 ₅
	{ заедно . . .	24 815 ₃	115 265 ₁	104 040 ₁	36 040 ₃
1908	{ срѣщу порѣчителство . . .	22 697 ₆	99 897 ₄	97 490 ₄	{ 23 224 ₅ 1 880 ₀
	{ подъ валоѣ цѣнни книги . .	9 182 ₄			
	{ " " полици . . .	4 160 ₅	52 513 ₁	54 520 ₇	1 174 ₃
	{ срѣщу ипотека . . .	36 040 ₃	5 155 ₄	4 210 ₃	5 106 ₀
	{ заедно . . .	36 040 ₃	157 563 ₉	156 221 ₄	37 383 ₃
Всичко . . . (1886—1908)	{ срѣщу порѣчителство . . .		675 262 ₀	650 317 ₀	{ 23 224 ₅ 1 880 ₀
	{ подъ валоѣ цѣнни книги . .				
	{ " " полици . . .		329 085 ₀	321 910 ₄	7 793 ₅
	{ срѣщу ипотека . . .		12 899 ₅	7 793 ₅	5 106 ₀
	{ заедно . . .		1 017 246 ₅	980 020 ₀	37 383 ₃

Както се види отъ даннитѣ въ горната таблица, специалната текуща смѣтка въ различнитѣ ѣ подраздѣления прогресивно се е подигала напрѣвъ (съ незначителни отстъпления прѣвъ 1887 и 1888 г.) до 1898 г., като е достигнала до 86.930₂ хил. лв. (срѣщу 2.159₂ хил. лв. прѣвъ 1886 г.). Прѣвъ 1899 до 1903 г. кредититѣ по тази смѣтка сѣ били чувствително ограничени, тъй като дебитътъ по тази смѣтка е спадналъ отъ 86₃ мил. лв. прѣвъ 1898 г. на 37₅ мил. лв. прѣвъ 1903 г. Това врѣме на ограничение съвпада съ неблагоприятнитѣ за народното стопанство години, а още повече че банката е считала за свой прямъ дългъ да спасява държавното съкровище. Отъ 1904 г. насамъ отпущнатитѣ прѣвъ годината суми по специални текущи смѣтки се изразяватъ съ 41₄, 53₆, 72₉, 115₃ и 157₆ мил. лв. съотвѣтно за 1904-1908 г. Прѣкомѣрното засилване на специалната текуща смѣтка прѣвъ послѣднитѣ 3 години (1906, 7 и 8) се дължи на неограничената емисия на банкнотитѣ, намаление на лихвения процентъ за прѣдприята съ голѣмъ оборотъ и избуване на дребната клиентела отъ банката.²⁸⁾

²⁶⁾ Отчетитѣ на банката за 1906 г. е приготвенъ съ голѣма правдогата: той не съдържа свѣдѣние за агентуритѣ (баланси, годишно обращение, вѣдомости). Отъ отчетътъ за 1907 г. ние виждаме, че въ края на 1906 год. послѣднитѣ сѣ авансирани на равни лица 759,465₁₀ лв. по специални текущи смѣтки подѣ валоѣ на цѣнни книжа и 299,254₃₁ лв. по специални текущи смѣтки подѣ валоѣ на полици. За да се поправи отчасти горната правдогата на отчета за 1906 год., съ тѣми суми ние увеличихме дебитътъ за 1906 год. по изброенитѣ специални текущи смѣтки.

²⁷⁾ Възъ основа на поправка, внесена въ отчетътъ на банката за 1908 г., дебитътъ на спец. текущи смѣтки срѣщу порѣчителство и подѣ валоѣ на цѣнни книги за 1907 г. е увеличенъ отъ насъ съ 93.530₂ лв. за смѣтка на агентуритѣ.

²⁸⁾ Съ неотпущането на заема по-долу отъ 1000 л. банката затвори гишетата си за по-бѣднитѣ словесъ отъ населението и ги изпрати при частнитѣ банкери за да бѣдатъ по-скоро смазани подѣ тяжеститѣ на високитѣ лихви. (Вж. забѣлѣжка 15 на стр. 9). При тѣзи обстоятелства полицата на дребната клиентела навѣлѣва днесъ въ банката посредствомъ джирото на банкера (специална текуща смѣтка срѣщу валоѣ на полици).